

BreedSaam

Onderwijsvastgoed Breda

Jaarverslag 2022

Geweldige huisvesting als sterk
fundament voor goed onderwijs

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	1
Van de voorzitter	3
Verslag van de Algemene ledenvergadering	6
Bestuursverslag	8
1. Missie, visie en strategie	8
1.1 Missie	8
1.2 Visie	8
1.3 strategie	8
1.4 BreedSaam periode II	9
1.5 Scholenlandschap	10
2. Organisatie	11
2.1 Bestuurlijk	11
2.1.1 algemene ledenvergadering van de vereniging BreedSaam:	12
2.1.2 Bestuur	12
2.1.3 Raad van Commissarissen (tot 1 juli 2022)	12
2.1.4 Bestuurlijk overleg	12
2.2 Organisatie BreedSaam	13
2.2.1 Organisatiestructuur	13
2.2.2 Bezetting	13
3. Projecten	14
3.1 In uitvoering zijnde en gerealiseerde projecten	14
3.1.2 Berkenhofcollege	14
3.1.3 Jacinta	15
3.1.4 Griffioen	15
3.2 Onderhoud	16
4. Leerlingaantallen	17
5. Communicatie	18
6. Ontwikkeltrajecten	19
6.1 Ventilatie en duurzaamheid	19
6.2 Fiscaliteiten	19
7. Financiën	20
7.1 Algemeen	20
7.2 Risico's	20
7.3 Ratio's	21
7.4 Financiële analyse	22
8. Ondertekening	23
Jaarrekening 2022	24

Jaarrekening 2022

1.	Jaarrekening.....	24
1.1	Balans per 31 december 2022.....	26
1.2	Staat van baten en lasten 2022.....	27
1.3	Kasstroomoverzicht over 2022.....	28
1.4	Toelichting op de jaarrekening.....	29
1.5	Toelichting op de balans.....	37
1.6	Toelichting op de staat van baten en lasten	42
2.	Overige gegevens.....	48
2.1	Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat.....	48
	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	49

VAN DE VOORZITTER

2022: het jaar van de omslag. Omslag van “huisvester van scholen” naar “vastgoedpartner in het onderwijs”.

Met andere woorden: de professionalisering van BreedSaam kreeg handen en voeten. En daarbij is ook de positionering flink aangepakt.

In het kort komt het erop neer dat wij samen met de gemeente Breda, de 11 schoolbesturen en al onze leveranciers ervoor gaan zorgen dat we op vernieuwde wijze geweldige huisvesting realiseren als sterk fundament voor goed onderwijs.

Als bijkomstigheid: de eigen huisvesting van BreedSaam. De verhuurder van het pand Cosunpark gaat het kantoor herontwikkelen naar woningen. BreedSaam verhuist in Q4 naar een eigentijdse, open en transparante locatie: Heerbaan 250.

IHP

In Q1 2022 is deel 1 van het IHP opgeleverd en door de ALV bekrachtigd. Ons plan voor de komende 8 jaar is hiermee bestuurlijk en door de leden vastgesteld. Daarna conform afspraak medio 2022 aangeleverd aan de gemeente. Vele besprekingen volgen.

Parallel start deel 2 van het IHP. De externe partner die deel 1 heeft gemaakt, heeft ook de opdracht voor deel 2 gekregen. Helaas is het niet gelukt om de planning te halen: voor eind 22 een volledig gedragen IHP voor de komende 24 jaar.

Naar verwachting zal voor einde Q1 2023 het IHP volledig zijn en aangeboden worden aan ALV en gemeente ter bespreking en vaststelling.

ORGANISATIE

Qua aansturing van de operationele organisatie wordt medio 2022 een procedure gestart voor een aan te stellen operationeel directeur. Profielschets is gemaakt. In de benoemingsadviescommissie (BAC) zijn alle geledingen vertegenwoordigd.

Per 1 september start Chantal Broekhuis als Operationeel Directeur (OD). Na een warme overdracht is er weer een gezonde scheiding tussen Voorzitter Dagelijks Bestuur en aansturing van de operationele organisatie.

In 2022 zijn belangrijke stappen gemaakt m.b.t. personeelsbeleid. Functieomschrijvingen zijn geactualiseerd en waar nodig opnieuw gemaakt, alle functies zijn via het FUWA systeem gewogen. Alle medewerkers zijn hierop opnieuw ingeschaald.

Alle ongemakken en persoonlijke toelages behoren nu tot het verleden. Het salarishuis en personeelshandboek worden geformaliseerd. Het beloningsbeleid is nu in lijn met de CAO OOP onderwijs. En sluit ook aan bij de ontwikkelingen in de markt.

Een belangrijke stap is de doorstart van “de BreedSaam-school”. Een benoemd project waar veel aandacht naar uitgaat. Immers, door op vele punten te standaardiseren gaan we kortere PvE trajecten realiseren (minder kosten) en zal ook het onderhoud van de scholen er baat bij hebben, versimpeling van de onderhoudsprocessen en dus ook weer kostenreducties. De verwachting is dat de “BreedSaam-school” in Q1 2023 voorgelegd zal worden het bestuur en daarna voor einde Q2 2023 op ALV niveau bekrachtigd zal worden. De eerste aanzetten zijn gemaakt voor een heldere en actuele demarcatielijst m.b.t. nieuwbouw dan wel levensduur verlengende renovatie. Een en ander gaat samen met de vorderingen van het project “BreedSaam-school”.

Medio 2022 heeft de voorzitter van de RvC afscheid genomen. Na twee periodes, jawel, vanaf het prille begin van BreedSaam betrokken, was de voorzitter niet meer benoembaar. De twee andere leden van de RvC hebben om hen moverende redenen ook hun taken neergelegd: één lid kon niet aanblijven vanwege een mogelijke ontstane verstrengeling van belangen en stelde zich niet beschikbaar meer. Het andere lid heeft geen reden opgegeven. In goed overleg met de ALV is besloten om de invulling van de RvC voorlopig aan te houden. Afgesproken is dat de ALV's worden geïntensiveerd en waar nodig de ALV expertise per onderwerp invliegt. In Q1 van 2023 wordt de situatie geëvalueerd.

GEMEENTE

De ingezette intensieve contacten met de gemeente worden onverkort doorgezet. Er is sprake van een goede verbinding en transparantie. Op alle niveaus: bestuurlijk op wethoudersniveau, beleidsmatig en operationeel. In 2021 is afgesproken dat 2022 een tussenjaar wordt. In de vigerende DoorDecentralisatieOvereenkomst (DDO) zullen vele facetten moeten worden aangepast.

De eerste focus ligt op de organisatievorm. Een traject met de fiscus over een artikel in de DDO krijgt een oplossing. BreedSaam is tot 1 juli 2022 een coöperatie, om daarna door te gaan als een vereniging. Reden van omzetting: als coöperatie is BreedSaam VPB plichtig, als vereniging niet.

Daarnaast zijn een aantal aanscherpingen van het DDO voorgesteld en heeft BreedSaam een nieuw concept DDO aan de gemeente voorgelegd. Op gebied van financiën en governance wordt al conform de beoogde nieuwe DDO richting gewerkt. Dit geeft veel positieve energie en er is veel vertrouwen in de relatie met de gemeente.

De gemeente heeft op haar beurt een extern bureau (BBN) ingeschakeld om een grondige analyse te maken van de afgelopen 8 jaar: de rol van de gemeente en de rol van BreedSaam. BreedSaam heeft haar bevindingen kunnen inbrengen. De uitkomst van dat onderzoek wordt in januari '23 verwacht.

FINANCIËN

De financiën: waar eerder de winst- en verliesrekening leidraad was, is de focus op cash management komen te liggen. Dat houdt in dat er een verfijning heeft plaatsgevonden van het kasstroomoverzicht.

Dit houdt ook in dat de kasstromen van de vier businesslines strak worden gemonitord. De vier businesslines zijn: zorgplichtgelden (komt van het rijk – gemeente), de instandhoudingsgelden (komt van rijk – schoolbesturen), de inkomsten uit huur derden en de inkomsten vanuit de energie coöperatie. In 2022 krijgt BreedSaam van de gemeente geen verhoging van de zorgplichtgelden (anders dan de gestelde indexatie van 2%). Dat houdt in dat, gelet op de marktomstandigheden, we met hetzelfde geld minder kunnen “doen”.

Oftewel: de strakke ambities die in het concept IHP staan, vereisen een temporisering. Weliswaar staat in het coalitieakkoord van de gemeente dat 1,4 mio Euro beschikbaar wordt gesteld aan de twee coöperaties, maar de verdeling wordt medio 2023 pas verwacht en geldt pas per 2024. Dus voor 2022 gaf het geen soelaas.

SAMENGEVAT

De professionaliseringsslag, ingezet medio 2021, is onverkort doorgezet. Vele intensieve contacten met gemeente, medewerkers, ALV en marktpartijen hebben ertoe geleid dat er gedragen besluiten zijn gevallen. Vele besluiten in voorbereiding zijn.

Vele projecten zijn afgerond dan wel hebben nog een kleine nazorgfase. Het Dagelijks Bestuur is goed aangesloten bij de operationele gang van zaken. De ALV's zijn geïntensiveerd hetgeen de betrokkenheid enorm heeft vergroot.

Het bruist bij BreedSaam.....en dat maakt het werken bij en voor BreedSaam zo boeiend en mooi.

VERSLAG VAN DE ALGEMENE LEDENVERGADERING

Vanuit hun rol hebben de leden van de algemene ledenvergadering het volgende beeld van 2022:

2022 is het jaar waarin periode 2 van de doordecentralisatie zou ingaan, maar een tussenjaar is geworden. Een jaar vol overleg met de gemeente om in gezamenlijkheid te komen tot een nadere invulling van de gemaakte afspraken door de veranderde fiscale constellatie. Daarbij is de inventarisatie van de behoefte aan huisvesting in de verschillende clusters en de staat van de huidige gebouwen door een externe partij in beeld gebracht en heeft dat geleid tot de vaststelling van het ambitieuze IHP periode 2.

Door de fiscale afspraken was ook de juridische vorm een onderwerp van gesprek. In het eerste halfjaar is onderzoek gedaan, informatie gedeeld en besluitvorming voorbereid voor de omzetting van de coöperatie naar de vereniging. Per 30 juni 2022 is het besluit, met raadpleging van alle toezichthoudende organen van alle leden, genomen. Per 14 juli 2022 is de omzetting geformaliseerd.

Ondertussen heeft de werkorganisatie een groot aantal projecten opgestart, uitgevoerd en afgerond. Een werkorganisatie met een interimdirecteur aan het begin van het jaar en een nieuwe operationele directeur per 1 september.

De financiële positie van BreedSaam is door het aangaan van een lening in 2021 gezond. We zien de aandacht binnen financiën verschuiven van exploitatie naar liquiditeit op korte en middellange termijn. Een belangrijke stap in de nieuwe afspraken met de gemeente rondom financiën.

De rol van de Algemene ledenvergadering, het toetsen en sturen van het beleid van het dagelijks bestuur, waarbij de RvC gevraagd en ongevraagd advies uitbracht aan de ALV, vraagt expertise en inzet van deze 11 leden. In de loop van 2022 is besloten om de adviesrol ook bij de ALV onder te brengen en de vacatures bij de RvC vooralsnog niet in te vullen.

Werkzaamheden Algemene ledenvergadering

De ALV vergaderde 7x met het dagelijks bestuur. Vanaf juni wordt er vaker vergaderd met een agenda in 2 delen, een beleidsvormend deel en een besluitvormend deel. Dit zodat er meer ruimte is voor de adviesrol vanuit de ALV.

Een terugkerend onderwerp besproken in de ALV is de voortgang van de besprekingen 2e periode van de doordecentralisatie-overeenkomst en de aanpassingen van deze overeenkomst. Daarnaast zijn besproken de invulling van de RvC, vaststelling integraal huisvestingsplan voor periode 2, de veranderingen rondom de onderhoudsbijdrage door de

schoolbesturen vanaf 2023, de omzetting van de coöperatie naar vereniging en eerste inrichting.

Daarnaast is in de contolerende rol van de ALV goedgekeurd de jaarrekening 2021, de begroting 2023 en zijn besproken de managementrapportages gedurende het jaar.

Tot slot

De Algemene ledenvergadering kijkt vol vertrouwen uit naar 2023.

De heer A. Wever

Voorzitter Algemene ledenvergadering

1. MISSIE, VISIE EN STRATEGIE

1.1 MISSIE

Bij BreedSaam hebben we een belangrijke opgave richting de kinderen en de onderwijsprofessionals in en rond onze scholen.

Samen met gemeente Breda, schoolbesturen en leveranciers zorgen we er op vernieuwende wijze voor dat zij geweldige huisvesting hebben als sterk fundament voor goed onderwijs.

1.2 VISIE

BreedSaam wil nationale koploper in schoolgebouwkwaliteit zijn.

1.3 STRATEGIE

Dat bereiken we door de samenwerking tussen schoolbesturen, gemeente en leveranciers opnieuw vorm te geven en processen slim te organiseren.

In het jaar 2022 had BreedSaam de hiernavolgende beleidsprioriteiten;

1. Het verder optimaliseren van de interne processen voor een goede voorbereiding, opstart en realisatie van nieuwbouw-renovatie- en onderhoudsprojecten.
2. Het realiseren van een nieuwe organisatiestructuur met als doel de VPB-situatie richting belastingdienst helder te krijgen.
3. Het realiseren van IHP deel 2.
4. Het tot stand doen komen van een geactualiseerde DoorDecentralisatie-Overeenkomst met de gemeente.
5. Verdere professionalisering van de interne organisatie en divers beleid.
6. Proef met ALV om invulling RVC uit te stellen.

Op alle beleidsprioriteiten zijn in het jaar 2022 duidelijk vorderingen geboekt.

1.4 BREEDSAAM PERIODE II

In de loop van 2019 heeft de ALV van BreedSaam opdracht gegeven aan Arcadis om het visiedocument 'Ruimte om te leren' (2013) te actualiseren ten behoeve van de tweede 8-jaarsperiode van 2022-2029. Hiertoe heeft Arcadis voor de aangesloten besturen een aantal themabijeenkomsten rondom duurzaamheid, IKC-vorming en scholenlandschap georganiseerd. Het traject om te komen tot een visiedocument, een actualisatie van de visie op onderwijshuisvesting en alle overwegingen daartoe, is in 2021 afgerond. In deze huisvestingsvisie wordt de koers van BreedSaam en de speerpunten voor de toekomst beschreven. Dit betreft onder meer: samenwerking met kinderopvangorganisaties en aandacht voor verduurzaming. Er zijn uitgangspunten geformuleerd die helpen bij het bepalen van de ambitie en prioritering voor de tweede 8-jaarsperiode.

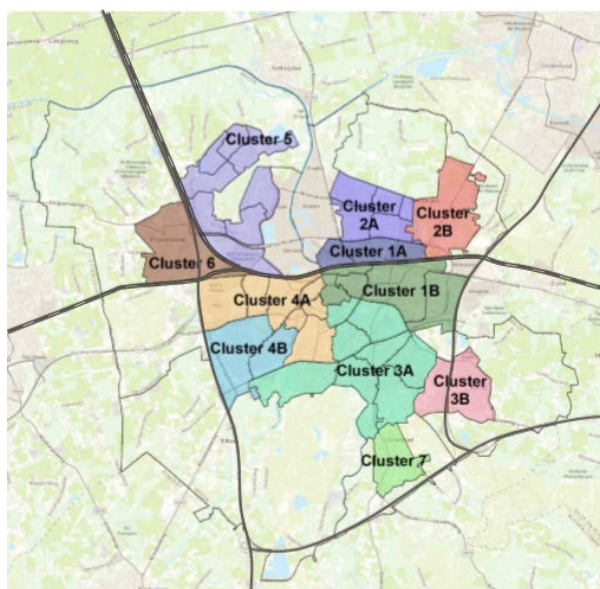
In de loop van 2021 wordt geconstateerd dat er meer duiding nodig is voor het bepalen van de volgorde van de investeringsplanning uit het visiedocument. Eind juli wordt het eerste rapport, "vrijheid in gebondenheid" met een doorkijk naar periode II aan de gemeente gezonden. Daaruit blijkt de ambitie voor de investeringsplanning, de opgave voor duurzaamheid en ventilatie. De financiering daarvan en de discussie met de belastingdienst vragen om bijstelling van de financiële kaders tussen BreedSaam en de gemeente. In overleg met de gemeente wordt besloten om periode I van de contractperiode te verlengen met een jaar en de start van periode II uit te stellen tot 1 januari 2023.

Eind 2021 is het project opgestart om te komen tot een objectieve bepaling van de volgorde voor de investeringen. Daarbij is een inventarisatie gemaakt van de staat van de gebouwen op het gebied van: capaciteit, veiligheid, binnenkwaliteit, onderwijskundige kwaliteit, technische kwaliteit en exploitatie.

1.5 SCHOLENLANDSCHAP

Gelieerd aan de wijkindeling binnen de gemeente is het scholenlandschap verdeeld over totaal 11 clusters (nummer 1 t/m 7 en deels a en b). De 11 clusters worden daarmee gevormd door samenhangende voedings-gebieden. Daarnaast is een specifiek – niet geografisch bepaald – cluster benoemd (nummer 8) voor het speciaal onderwijs en voorgezet speciaal onderwijs (SO en VSO).

De benadering per cluster is van belang, omdat door inhoudelijk verschillende toekomstige ontwikkelingen in de clusters ook verschillend beleid per cluster nodig kan zijn.

Cluster 1A: Belcrum, Doornbos-Linie

Cluster 1B : Valkenberg, Station, City, Brabantpark, Heusdenhout

Cluster 2A: Krogten, Biesdonk, Geeren-Zuid, Wisselaar, Geeren-Noord, Waterdonken

Cluster 2B: Teteringen, Vuchtpolder

Cluster 3A: Chassé, Sportpark, Zandberg, Blauwe Kei, Ypelaar, Overakker, Ginneken, Mastbos, Ruitersbos

Cluster 3B: Bavel, Nieuw Wolfslaar

Cluster 4A: Fellenoord, Schorsmolen, Boeimeer, Haagpoort, Tuinzigt, Westerpark, Heilaar

Cluster 4B: Heuvel, Princenhage, Effen-Rith, Liesbos

Cluster 5: Gageldonk, Emer, Kievitsloop, Kesteren, Muizenberg, Heksenwiel, Overkroeten, Kroeten, Hagebeemd, Steenakker

Cluster 6: Prinsenbeek

Cluster 7: Ulvenhout

2. ORGANISATIE

Conform de statuten van BreedSaam artikel 24 (Jaarrekening: boekjaar, rekening en verantwoording) en de overeenkomst Doordecentralisatie Onderwijshuisvesting Primair en Speciaal Onderwijs Breda artikel 16 (informatie en verantwoording) heeft het bestuur onderhavig (financieel) verslag opgesteld.

Boekjaar

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar en loopt van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022.

Rekening en verantwoording

Het bestuur heeft zich bij het opmaken van het financieel verslag bij laten staan door PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., vertegenwoordigd door mevrouw A.C.M. Kros RA, als haar registeraccountant, welke is benoemd door de algemene ledenvergadering d.d. 10 november 2022.

De jaarrekening is vastgesteld door de algemene ledenvergadering d.d. 1 juni 2023.

2.1 BESTUURLIJK

BreedSaam is een vereniging met een Algemene Leden Vergadering (ALV) als hoogste orgaan, dat de belangrijkste besluiten neemt en een bestuur voor het besturen van de organisatie.

In april 2022 besluit de ALV middels een proefperiode van 1 jaar te bekijken of de organisatie zonder de input en expertise van een RvC kan. Daartoe wordt de vergaderfrequentie van de ALV opgevoerd naar 8 keer per schooljaar en wordt in de vergaderingen onderscheid gemaakt tussen een opiniërend en een besluitvormend deel van de vergadering. Daar waar nodig wordt externe expertise ingehuurd op onderdelen. In maart 2023 wordt het functioneren zonder RvC geëvalueerd, waarna eind juni 2023 een definitief besluit genomen zal worden.

2.1.1 ALGEMENE LEDENVERGADERING VAN DE VERENIGING BREEDSAAM:

Voorzitter: de heer A.W. Wever (tevens bestuurder van stichting PCPO Midden-Brabant)

Leden:

1. Stichting Markant Onderwijs (per 01-01-2023 Stichting Onderwijsgroep Markant-Leersaam Breda/Etten-Leur)
2. Stichting Vrije School Breda
3. Stichting Protestants Christelijk Primair Onderwijs Midden-Brabant
4. INOS, Stichting Katholiek Onderwijs Breda
5. Stichting Nutsscholen Breda
6. Stichting Katholiek Onderwijs Ginneken
7. Stichting Katholiek Onderwijs Het Groene Lint
8. Stichting Islamitisch Primair Onderwijs
9. Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep
10. Stichting Koninklijke Visio, Expertisecentrum voor Slechtziende en Blinde Mensen
11. Stichting het Driespan

2.1.2 BESTUUR

- De heer P.F.H.B. Verwaaijen, voorzitter
- De heer drs. R.C. Lucieer, lid tot en met 30 juni 2022
- Mevrouw A. van der Zee, lid vanaf 11 november 2022
- De heer drs J. van Knijff, lid

2.1.3 RAAD VAN COMMISSARISSEN (TOT 1 JULI 2022)

- De heer ir. C.P.A. van den Eijnden MBA, voorzitter
- Mevrouw V.C.W. Buteijn Msc, lid
- De heer G. Bengsch, lid

2.1.4 BESTUURLIJK OVERLEG

In 2022 kwam het bestuur 22 maal bij elkaar en is er 1 maal een bestuurlijk overleg geweest met de verantwoordelijke wethouders, formeel bestuurlijk overleg naast een aantal informele bestuurlijke contacten. Daarnaast vond er wekelijks overleg plaats met de accounthouder onderwijshuisvesting PO/SO van de gemeente. De Algemene Ledenvergadering kwam 7 maal bijeen en de Raad van Commissarissen vergaderde 2 maal.

2.2 ORGANISATIE BREEDSAAM

2.2.1 ORGANISATIESTRUCTUUR

BreedSaam is een regie-organisatie die in samenwerking het beste uit de markt haalt en flexibel kan omgaan met de grootte van de organisatie. Het is daarom een professionele kern-organisatie, die in staat is te overzien wat benodigd is voor onze bouwprojecten, het onderhouden van onze totale vastgoedportefeuille. Dit laatste zowel voor het planmatig onderhoud als calamiteiten en preventief onderhoud. De kern-organisatie van het huisvestingsbedrijf heeft expertise op een aantal gebieden:

- bouwprojectmanagement
- architectuur
- aannemerij
- contractonderhoud
- planmatig onderhoud
- bedrijfsvoering
- juridische expertise en verzekeringen
- ict

2.2.2 BEZETTING

De bezetting van het BreedSaam bestond in 2022 uit:

Personeel in dienst: Directie (1,0 FTE vanaf 1 september 2022), projectmanagers (ver)nieuwbouw (2,0 FTE), projectmanagers beheer en onderhoud (2,0 FTE), contractmanager (0,9 FTE) adviseur duurzaamheid en ventilatie (0,8 FTE), fin. adm. medewerkers (1,15 FTE) en een bestuurs- en directiesecretaris (0,95 FTE), Daarnaast worden projectmanagers, projectleiders, ondersteuning op bedrijfsvoering ingehuurd.

3. PROJECTEN

Bij de start van BreedSaam is er op 4 december 2014 een meerjarige huisvestingsplanning vastgesteld, waarbij de investeringen per jaar per school zijn vermeld. Deze planning wordt jaarlijks geactualiseerd.

3.1 IN UITVOERING ZIJNDE EN GEREALISEERDE PROJECTEN

In uitvoering en gerealiseerde projecten.

1. Berkenhofcollege / Sibeliusslaan. Dit pand is, in overleg met de gemeente, aangekocht. De renovatie en aanpassing van het voormalige BUAS gebouw is in uitvoering. Afronding medio 2023.
2. Jacinta / Viveslaan. Renovatie en deels nieuwbouw. Afgerond project in 2022, nazorg in 2023.
3. Springplank / Groenstraat. Complete renovatie van zowel het schoolgebouw als de op het terrein gelegen gymzaal. Afgerond in 2022, nazorg in 2023.
4. Griffioen / Schoolstraat. Fasegewijze nieuwbouw. Oplevering fase 1 medio 2023 , oplevering fase 2 medio 2024.
5. Hoogakker / Wandelakker: renovatie. Afgerond in 2022, nazorg in 2023.
6. Boomgaard / Iepepage: Installaties voor verduurzaming en ventilatie. Afgerond in 2022.

Conform de huisvestingsplanning is o.a. aan de volgende projecten gewerkt:

3.1.2 BERKENHOFCOLLEGE

Eind 2021 is het pand van het voormalige BUAS aangekocht en er wordt nu hard gewerkt om het geschikt te maken voor een school voor voortgezet speciaal onderwijs, Het Berkenhofcollege. Het Berkenhofcollege biedt praktijkgericht onderwijs aan leerlingen van 12 tot 18 jaar, met een zeer moeilijk lerend niveau en gedragsproblemen. Het onderwijs bereidt hen voor op meedoen aan het arbeidsproces: op de reguliere arbeidsmarkt of via een beschermde werkplek. Een klein aantal leerlingen stroomt door naar vervolgonderwijs.

Door een aantal tegenvallers welke niet zijn gezien bij het bouw- en installatietechnisch vooronderzoek wordt de afronding pas halverwege 2023 verwacht.

3.1.3 JACINTA

In 2022 is de renovatie van Jacinta afgerond waarbij, naast de noodzakelijke opwaardering, is gewerkt aan energetische verbeteringen, optimalisatie van de routing in het gebouw en verbetering / aanpassing van de onderwijsfunctie.

3.1.4 GRIFFIOEN

In 2022 is met de sloop in fasen en nieuwbouw van de Griffioen in Prinsenbeek gestart. In verband met de huisvesting van de leerlingen zal de bouw in 2 fasen worden uitgevoerd. De leerlingen worden tijdens bouwfase 1 gehuisvest in een deel van het bestaande gebouw, de tijdelijke units en de schoolwoningen. Nadat fase 1 is gerealiseerd, verhuist een deel van de leerlingen naar bouwdeel 1 van de nieuwbouw, naar verwachting medio 2023. Vervolgens zal de rest van de nieuwbouw worden gerealiseerd.

3.2 ONDERHOUD

In 2022 is op diverse onderwijslocaties onderhoud uitgevoerd aan de hand van de MeerJarenOnderhouds-Planning (MJOP).

Vanaf 1 januari 2018 heeft BreedSaam het totaalonderhoud ten behoeve van alle bij BreedSaam behorende schoolgebouwen. Het totaalonderhoud bestaat uit:

- Planmatig onderhoud, waaronder het meerjarenonderhoud
- Contractonderhoud (o.a. preventief onderhoud)
- Calamiteiten- en storingsonderhoud

Hiertoe ontvangt BreedSaam van de aangesloten schoolbesturen een bijdrage. In 2022 is er voor iets meer dan 4,2 miljoen euro uitgevoerd aan totaalonderhoud. Dit was grotendeels conform begroting.

In 2020 is een portaal voor calamiteitenonderhoud opengesteld voor alle aangesloten scholen. In dit digitale portaal kunnen scholen hun storingen melden, waarmee tevens de gecontracteerde partijen worden aangestuurd. Door het succes van deze portal zien we ook gebruikersschade en –onderhoud gemeld worden, als deze door BreedSaam wordt uitgevoerd worden de kosten achteraf doorbelast aan de gebruiker.

Vanuit de onderhoudsbijdrage is de realisatie van de ventilatie installaties voor basisschool de Boomgaard gefinancierd.

In navolging van de evaluatie BreedSaam werd er jaarlijks overleg gepleegd met betrekking tot het planmatige onderhoud met ieder schoolbestuur. In het najaar werd het gewenste planmatig onderhoud voor het daaropvolgende kalenderjaar besproken en na schouw van de werkzaamheden werden begin 2022 de daadwerkelijke onderhoudswerkzaamheden afgestemd.

4. LEERLINGAANTALLEN

We zorgen voor huisvesting voor het onderwijs aan kinderen in Breda. BreedSaam heeft in 2021 door Pronexus een leerlingenprognose voor de periode 2022 tot en met 2042 voor haar leden laten actualiseren.

Dat geeft het volgende (verwachte) verloop van het totaal aantal leerlingen:

Jaartal	Aantal leerlingen in Breda
2019	17.170
2020	16.833
2021	16.603
2022	16.387
2027 (prognose)	16.393
2032 (prognose)	16.426
2037 (prognose)	16.678
2042 (prognose)	17.259

Naar aanleiding van deze prognose hebben de schoolbesturen en BreedSaam inzicht gekregen in welke scholen in leerlingenaantal naar verwachting zullen groeien, nagenoeg constant zullen blijven of zullen krimpen. BreedSaam verwacht dat het leerlingenaantal in het verzorgingsgebied de komende jaren heel licht zal dalen, daarna zal het leerlingenaantal weer licht stijgen om na 15 jaar weer ongeveer op het niveau van 2021 uit te komen.

5. COMMUNICATIE

In 2022 heeft BreedSaam de positionering van BreedSaam opnieuw tegen het licht gehouden. Dat was nodig omdat de organisatie zich ontwikkelt van een huisvestingsbedrijf naar een maatschappelijke vastgoedorganisatie. Daarbij wordt de transitie gemaakt van een naar binnen gekeerde projectorganisatie naar een open regie-organisatie. In de nieuwe organisatie ligt de focus veeleer op bedrijfsvoering en stakeholdermanagement dan op projecten en techniek.

In het opgestelde positioning paper worden doel, visie en missie etc. opnieuw gedefinieerd (zie hoofdstuk 1) en worden de kernwaarden verbinden, communiceren, pro-actief en daadkracht verder uitgewerkt naar merkpersoonlijkheden. In onderstaand merkverhaal komt naar onze mening alles samen.

Wij zijn BreedSaam, een maatschappelijke vastgoedorganisatie. We ontwikkelen, renoveren en onderhouden onderwijsvastgoed voor alle kinderen in het primair en voortgezet speciaal onderwijs binnen de gemeentegrenzen van Breda. We faciliteren het onderwijs door goede, toekomstbestendige gebouwen neer te zetten en te beheren. We lossen problemen tijdig op en gaan slim om met geld en middelen.

In essentie zijn we een vastgoedorganisatie en we zien mensenwerk als onze belangrijkste taak. Als we iets willen bereiken hebben we elkaar immers keihard nodig. We opereren dan ook als spin in het web in een dynamisch ecosysteem van schoolbesturen, gemeente, aannemers, leveranciers, omwonenden en de vele andere belanghebbenden.

BreedSaam is een bijzonder construct waarin onderwijs en vastgoed zich verbinden en versterken. Mooie resultaten zijn bereikt, maar we zijn er nog niet en we leren nog iedere dag.

Samen met ons team van gedreven en kundige professionals en onze partners werken we er elke dag aan om van BreedSaam het schoolvoorbeeld te maken in onze sector, door het best mogelijke fundament te verzorgen voor de toekomst van onze kinderen.

Wij zijn BreedSaam

6. ONTWIKKELTRAJECTEN

6.1 VENTILATIE EN DUURZAAMHEID

In samenwerking met de gemeente Breda zijn in de afgelopen jaren SUVIS-aanvragen ingediend voor een aantal locaties. SUVIS staat voor Specifieke Uitkering Ventilatie In Scholen. Dit is een uitkering voor gemeenten om het binnenklimaat van bestaande schoolgebouwen te verbeteren, mede als gevolg van COVID. Deze toegekende subsidie levert een bijdrage van 30% van de kosten voor de verbetering binnenklimaat. Voor de cofinanciering is in 2021 de gemeente bereid gevonden een bijdrage van € 1.500.000 te verstrekken en het overige wordt vanuit de bijdragen van de schoolbesturen gefinancierd. Eind 2022 zijn een viertal projecten ver gevorderd en in de afrondingsfase en komend jaar zullen ook de andere projecten worden afgerond. Als gevolg van leveringsproblemen van de installaties en samenloop met geplande bouwprojecten, wordt het spannend of voor alle aanvragen de uitvoering tijdig afgerond kan worden. Daar waar nodig zullen aanvullende subsidieaanvragen worden gedaan.

In 2018 is een start gemaakt inzake een studie m.b.t. verduurzaming van het vastgoedbezit en toepassing van zonnepanelen op daarvoor geschikte schoolgebouwen met vast te leggen kwaliteitseisen tegen aanvaardbare investeringen. Dit heeft in 2019 geleid tot een bredere aanpak, gericht op het inrichten van een energiecollectief op BreedSaam niveau. Kern van het collectief is een constructie om middelen vrij te maken voor investeringen in zonnepanelen. Alle energiecontracten van de schoolbesturen zijn overgenomen door BreedSaam, die zorgdraagt voor de betalingen. De snelheid van projecten in het kader van verduurzaming is verminderd vanwege problemen met teruglevering van opgewekte stroom en de financiering/subsidiering van de benodigde investeringen. Gezien het maatschappelijk belang wordt dit met hernieuwde energie opgepakt in 2023.

6.2 FISCALITEITEN

De afspraken die BreedSaam had met de belastingdienst liepen eind 2018 af. BreedSaam heeft samen met kantoor Van Doorne veel overleg gevoerd met de belastingdienst om te komen tot passende nieuwe afspraken. Tot en met 2020 is verlenging van de oude afspraak overeengekomen. In 2021 is er in constructief overleg gekomen tot een oplossing waarbij BreedSaam wordt omgezet van een coöperatieve vereniging naar een vereniging en de exploitatie-overschotten worden schuldig gebleven aan de gemeente. Waarbij wordt afgesproken dat de gesaldeerde exploitatieresultaten pas opeisbaar worden op het moment van afloop van de contractuele planperiode.

Met bovenstaande afspraak is er nu zicht op de oplossing van deze slepende kwestie. Het formaliseren van deze afspraken is gestart in 2022 en wordt naar verwachting afgerond in 2023.

7. FINANCIËN

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens uit het financieel verslag 2022 van BreedSaam samengevat en toegelicht.

7.1 ALGEMEEN

De administratie is sinds de oprichting ontwikkeld naar een geautomatiseerd geheel in AFAS licentie en daaraan gekoppeld Axserion voor de projectadministraties van de (ver)nieuwbouw en onderhoud. In 2022 is met name aandacht besteed aan de liquiditeitsrapportages passend bij de nieuwe fiscale afspraken.

Het financieel verslag 2022 is, net als in het voorgaande jaar, gecontroleerd en goedgekeurd door accountant PwC. Ook dit jaar werd wederom aandacht besteed aan controle van de boekwaarden ten opzichte van de afgesloten overeenkomst met de gemeente, de juistheid en volledigheid van alle baten zoals de vergoeding vanuit de gemeente en de overdracht van de baten binnen- en buitenonderhoud vanuit de schoolbesturen.

7.2 RISICO'S

Het bestuur van BreedSaam wijst de algemene leden vergadering op de navolgende (meest belangrijkste) risico's en de door haar genomen beheersmaatregelen:

- 1) de jaarlijkse gemeentelijke zorgplichtvergoeding neemt substantieel af.
Beheersmaatregel: de zorgplicht onderwijshuisvesting ligt wettelijk bij de gemeente. Indien de gemeentelijke vergoeding substantieel afneemt, is BreedSaam niet meer in staat aan de zorgplicht te voldoen. BreedSaam zal in dit geval de uitvoering van de zorgplicht terugleggen bij de gemeente.
- 2) de jaarlijkse onderhoudsvergoeding vanuit de schoolbesturen valt weg.
Beheersmaatregel: indien BreedSaam niet de vergoeding ontvangt voor het uitvoeren van de bijbehorende taak, zal BreedSaam besluiten tot het stopzetten van de betreffende taakuitvoering.
- 3) het onderhavige vastgoed wat BreedSaam bezit raakt (deels) verloren.
Beheersmaatregel: BreedSaam heeft een verzekeringspolis hiertoe afgesloten en aan haar betalingsverplichting voldaan.
- 4) leegstand binnen het onderhavige vastgoed. Beheersmaatregel: leegkomende panden zullen terstond aan de gemeente gemeld worden en in goed overleg, tegen de dan geldende boekwaarden, worden terug geleverd.
- 5) de bouwprijzen ontwikkelen zich zodanig dat de in de businesscase gereserveerde bedragen niet voldoende zijn om de kosten te dekken. Beheersmaatregel: de businesscase zal worden teruggelegd bij de ALV voor nadere besluitvorming.
- 6) de kosten en verplichtingen van het onderhoud lopen niet synchroon met onderhoudsbijdragen vanuit de schoolbesturen. Beheersmaatregel: de onderhoudsverplichting wordt teruggegeven aan de schoolbesturen.
- 7) De investeringen in vastgoed, uit hoofde van onze doelstelling, de financiering daarvan middels geldleningen en de nieuwe afspraken over de voorwaardelijke afrekening van

resultaten met de gemeente, maken dat het risico daardoor op de kasstroom en de terugbetaalcapaciteit komt te liggen. Beheersmaatregel: een systeem voor het monitoren op liquiditeit en kasstroom op korte en lange termijn is ingericht.

7.3 RATIO'S

Contractueel zijn voor planperiode I afspraken gemaakt tussen de gemeente en BreedSaam. Daarin zijn genoemd solvabiliteit, Debt Service Coverage Ratio (DSCR) en Loan to Value (LtV) als belangrijke ratio's. In onderstaande tabel zijn de ratio's voor wat betreft het onderhavig boekjaar weergegeven. Voor de komende planperiode – periode II – wordt door de contractpartijen bezien welke ratio's inclusief normering passend zijn bij de contractafspraken.

	Realisatie 2022	Norm	Realisatie 2021
Solvabiliteit (Totaal Eigen Vermogen / Balanstotaal)	4,8%	20,0% (min.)	5,1%
DSCR (EBITDA/(betaalde rente + aflossingen))	1,5	1,0 (min.)	1,5
Loan to Value (Vreemd Vermogen / Vastgoed)	86,1%	80,0% (max.)	86,7%

Toelichting

Bij het aangaan van de doordecentralisatie overeenkomst werd uitgegaan van zelfstandige financierbaarheid. De nieuwe afspraak met de fiscus ter voorkoming van belastingdruk maakt dat daar geen sprake meer van kan zijn. We zijn nog in gesprek over de nieuwe set van afspraken en zal voortaan in het nieuwe perspectief worden gerapporteerd.

Van bovenstaande ratio's blijft naar aller waarschijnlijk in het nieuwe perspectief alleen DSCR staan, met een minimumwaarde van 1,0.

7.4 FINANCIËLE ANALYSE

Afgelopen jaar wordt financieel gekenmerkt door de stabiliteit in de opbrengsten, daarin zien we met name een verhoging door de afgesproken indexatie en een stijging van de verhuuropbrengsten door verhuur van meer m2 kinderopvang. Daarnaast is er sprake van een energiecollectief van alle leden, waarbij nu nagenoeg alle energiekosten administratief via BreedSaam lopen. Tegenover de ontvangen doorbelasting staan ook de uitgaven aan energie.

Onder de kosten zien we met name dat de advieskosten zijn gestegen, hetgeen vooral ziet op de kosten voor de aanpassing van de DDO en de kosten van het integraal huisvestingsplan.

Door de investeringen in vastgoed en financiering daarvan door middel van een nieuwe lening zien we de kengetallen Loan to Value veranderen. Ook de solvabiliteit gaat van 5,1% naar 4,8%. Dit is het gevolg van enerzijds de nieuwe afspraak met de gemeente over de verrekening van het resultaat en anderzijds de investeringen in het vastgoed waardoor de balans verlengd.

8. ONDERTEKENING

Breda, 1 juni 2023

BreedSaam, Vereniging Huisvesting Primair en Speciaal Onderwijs Breda

De heer P.F.H.B. Verwaaijen
voorzitter bestuur

Mevrouw A. van der Zee
lid bestuur

De heer drs. J. van Knijff
lid bestuur

JAARREKENING 2022

BreedSaam

Onderwijsvastgoed Breda

**JAARSTUKKEN 2022
BREEDSAAM**

Inhoudsopgave

	Pagina
1.1 Balans per 31 december 2022	26
1.2 Staat van baten en lasten 2022	27
1.3 Kasstroomoverzicht over 2022	28
1.4 Toelichting op de jaarrekening	29
1.5 Toelichting op de balans	37
1.6 Toelichting op de staat van baten en lasten	42
2. Overige gegevens	48

1.1 Balans per 31 december 2022

(na resultaatbestemming)

		31-12-2022 €		31-12-2021 €
ACTIVA				
Vaste activa				
<i>Materiële vaste activa</i>	[1]			
Terreinen		8.076.194		8.076.194
Gebouwen		87.445.024		65.247.476
Overige materiële vaste activa		1.798.158		2.069.276
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering		<u>13.145.822</u>		<u>22.870.612</u>
		110.465.198		98.263.558
Vlottende activa				
<i>Vorderingen</i>	[2]			
Debiteuren		188.471		16.569
Overige vorderingen		<u>1.433.245</u>		<u>287.797</u>
		1.621.716		304.366
<i>Liquide middelen</i>	[3]	2.255.242		6.615.701
Totaal Activa		<u>114.342.156</u>		<u>105.183.626</u>
PASSIVA				
Eigen vermogen				
Overige reserves	[4]	<u>5.435.576</u>		<u>5.408.246</u>
		5.435.576		5.408.246
Voorzieningen				
Overige voorzieningen	[5]	<u>5.663.130</u>		<u>6.446.298</u>
		5.663.130		6.446.298
Langlopende schulden				
Schulden aan kredietinstellingen	[6]	92.650.000		82.839.583
Voorwaardelijke afrekening gemeente		<u>264.687</u>		<u>147.133</u>
		92.914.687		82.986.716
Kortlopende schulden				
Aflossingsverplichtingen	[7]	2.189.583		2.189.583
Schulden aan leveranciers		2.334.923		1.123.166
Belastingen en premies sociale verzekeringen		82.110		63.964
Overlopende passiva		<u>5.722.147</u>		<u>6.965.654</u>
		10.328.763		10.342.368
Totaal Passiva		<u>114.342.156</u>		<u>105.183.626</u>

1.2 Staat van baten en lasten 2022

		2022 Realisatie €	2022 Begroting €	2021 Realisatie €
Netto-omzet	[8]	17.085.996	16.843.000	16.346.794
Baten		<u>17.085.996</u>	<u>16.843.000</u>	<u>16.346.794</u>
Bruto exploitatieresultaat		17.085.996	16.843.000	16.346.794
Personeelslasten	[9]	1.245.386	1.359.000	1.054.482
Afschrijvingen materiële vaste activa	[10]	4.745.362	4.893.000	4.891.389
Huisvestingskosten	[11]	3.800.406	3.354.000	3.187.598
Beheerskosten	[12]	671.251	375.500	558.369
Onderhoudskosten	[13]	3.589.729	3.588.000	3.591.280
Beheerslasten		<u>14.052.134</u>	<u>13.569.500</u>	<u>13.283.118</u>
Exploitatieresultaat		<u>3.033.862</u>	<u>3.273.500</u>	<u>3.063.675</u>
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	[14]	-	-	-
Rentelasten en soortgelijke kosten	[15]	2.886.141	2.885.000	2.886.376
Som der financiële baten en lasten		<u>-2.886.141</u>	<u>-2.885.000</u>	<u>-2.886.376</u>
Resultaat voor belastingen en afrekening gemeente		147.722	388.500	177.300
Voorwaardelijke afrekening gemeente		<u>-117.555</u>	<u>-</u>	<u>-147.133</u>
Resultaat voor belastingen		30.167	388.500	30.167
Belastingen	[16]	2.833	-	-
Resultaat na belastingen		<u>27.334</u>	<u>388.500</u>	<u>27.334</u>

1.3 Kasstroomoverzicht over 2022

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

		2022		2021	
		€		€	
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>					
Bedrijfsresultaat		2.916.308		2.916.543	
			2.916.308		2.916.543
<u>Aanpassingen voor:</u>					
Afschrijvingen	[10]	3.942.955		4.891.389	
Mutatie voorzieningen	[5]	-783.168		461.990	
			3.159.787		5.353.379
<u>Verandering in werkkapitaal:</u>					
Vorderingen	[2]	-1.317.349		75.160	
Kortlopende schulden (excl. Schulden aan kredietinstellingen)	[7]	-13.608		1.411.473	
			-1.330.958		1.486.633
<u>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</u>					
			4.745.137		9.756.555
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	[14]	-		-	
Rentelast	[15]	-2.886.141		-2.695.638	
Belastingen	[16]	-2.833		-2.833	
			-2.888.974		-2.698.471
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>					
			1.856.163		7.058.084
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>					
Investerings in materiële vaste activa	[1]	-21.923.244		-13.630.526	
Desinvesteringen in materiële vaste activa		1.473.120		-	
Investeringsubsidie		4.305.530		-	
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>					
			-16.144.594		-13.630.526
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>					
Mutatie langlopende schulden	[6]	9.927.972		10.957.549	
<u>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>					
			9.927.972		10.957.549
<u>Mutatie liquide middelen</u>					
			-4.360.459		4.385.107
<u>Verloop geldmiddelen</u>					
Stand per begin boekjaar		6.615.701		2.230.594	
Mutaties in boekjaar		-4.360.459		4.385.107	
Stand per eind boekjaar		<u>2.255.242</u>		<u>6.615.701</u>	

1.4 Toelichting op de jaarrekening

Algemene toelichting

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor middelgrote rechtspersonen, die uitgegeven

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de winst-en-verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Organisatie

BreedSaam, Vereniging Huisvesting Primair en Speciaal Onderwijs Breda, (hierna "BreedSaam") statutair gevestigd te Breda, is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 61099368.

Activiteiten

BreedSaam is een bij akte opgerichte vereniging. De activiteiten van BreedSaam bestaan hoofdzakelijk uit het leveren van kwalitatief goede huisvesting aan de scholen in het Primair en Speciaal Onderwijs in de gemeente Breda.

Per 16 juli 2014 (oprichting coöperatie) is de doordecentralisatie met de gemeente Breda geëffectueerd, waarbij per 1 januari 2015 het juridisch eigendom van gronden en gebouwen is overgegaan vanuit de schoolbesturen naar BreedSaam evenals het economisch claimrecht vanuit de gemeente Breda naar BreedSaam.

Continuïteit

Het eigen vermogen van BreedSaam bedraagt per 31 december 2022 € 5.435.576 positief.

De financiering van de productie van BreedSaam vindt geheel plaats met behulp van bijdragen van de gemeente, schoolbesturen en derden. De continuïteit van de vereniging hangt in hoge mate af van de bereidheid van de gemeente Breda om langlopende schulden te verstrekken dan wel bij derden mogelijk te maken.

Op dit moment zijn hierover door de gemeente Breda (voor de eerste 8 jaar na oprichting van BreedSaam) concrete toezeggingen gedaan. Hierdoor bestaat er geen onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gereede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden van BreedSaam. De verwachting is dat de kasstroom over de komende boekjaren zich positief zal blijven ontwikkelen.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de vereniging.

Vestigingsadres

BreedSaam is gevestigd aan Heerbaan 250 (4817 NL) te Breda.

Oordeel, schattingen en onzekerheden

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van BreedSaam zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook het statutaire bestuur, andere sleutelfunctionarissen in het management van de rechtspersonen en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Er hebben geen transacties van betekenis met verbonden partijen buiten de normale bedrijfsvoering plaatsgevonden.

De leden van de vereniging zijn:

- Stichting het Driespan
- Stichting Katholiek Onderwijs Ginneken
- Stichting Katholiek Onderwijs Het Groene Lint
- INOS, Stichting Katholiek Onderwijs Breda
- Stichting Islamitisch Primair Onderwijs
- Stichting Markant Onderwijs
- Stichting Nutsscholen Breda
- Stichting Onderwijs Koninklijke Auris Groep
- Stichting Koninklijke Visio, Expertisecentrum voor Slechtziende en Blinde Mensen
- Stichting Vrije School Breda
- Stichting Protestants-Christelijk Primair Onderwijs Midden-Brabant

De voorzitter van de algemene leden vergadering gedurende 2022 was de heer A.W. Wever MLE.

Het statutaire bestuur werd gedurende 2022 gevormd door de personen:

1. P.F.H.B. Verwaaijen	Voorzitter
2. drs. R.C. Lucieer	Lid tot 1/7
3. drs. J. van Knijff	Lid
4. A. van der Zee	Lid vanaf 10/11

De directie bestond in 2022 uit de heer P.F.H.B. Verwaaijen t/m 1 september 2022 en daarna heeft mevrouw J.C. Broekhuis deze functie overgenomen.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Algemeen

De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere afgelopen jaar.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Valuta

De jaarrekening is opgesteld in euro's. Er is geen sprake van transacties in vreemde valuta.

Leasing

Bij de vereniging kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan het eigendom verbonden zijn, niet bij de vereniging liggen. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa met een verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of vervaardigingskosten vanaf € 500 worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. Activa met een verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten onder € 500 zijn opgenomen in de exploitatie. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Afschrijvingspercentages:

Terreinen		0%
Gebouwen	Nieuwbouw	2,5%
	Verbouw	4%
Renovatie		5%
Inventaris	Automatisering	33%
	Meubilair	10%
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering		0%

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Op iedere balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief/de kasstroomgenererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt waarbij een disconteringsvoet wordt gehanteerd die de actuele marktrente en de specifieke risico's van het actief weergeeft. De disconteringsvoet geeft geen risico's weer waarmee in de toekomstige kasstromen al rekening is gehouden.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Een bijzondere waardevermindering van goodwill wordt niet teruggenomen. Ook voor financiële instrumenten beoordeelt de vennootschap op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt de vennootschap de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de winst-en-verliesrekening.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument.

Het waardeverminderingsverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking.

De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Bij een investering in eigen-vermogensinstrumenten gewaardeerd tegen kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het financiële actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de actuele verwerkt vermogenskostenvoet voor een soortgelijk financieel actief. Het bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt slechts teruggenomen indien er aanwijzingen zijn dat een in voorgaande jaren in de jaarrekening verlies als gevolg van waardevermindering niet meer aanwezig is of veranderd is.

Vorderingen

De kortlopende vorderingen betreffen de vorderingen met een looptijd korter dan één jaar. Er zijn geen vorderingen met een looptijd langer dan één jaar. Deze worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van BreedSaam. Het betreffen de direct opeisbare vorderingen op kredietinstellingen en kasmiddelen.

Eigen vermogen*Vrij besteedbaar vermogen*

Het vrij besteedbaar vermogen is dat gedeelte van het eigen vermogen waarover de daartoe bevoegde organen zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kunnen beschikken voor het doel waarvoor de stichting is opgericht.

Voorzieningen*Overige voorzieningen*

Voorziening te besteden onderhoudsgelden:

Aan de voorziening wordt jaarlijks de ontvangen bijdrage groot onderhoud gedoteerd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden tegen contante waarde gewaardeerd of tegen nominale waarde indien de waardering niet materieel afwijkt van de waardering op contante waarde.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de schulden in de winst-en-verliesrekening als interestlast verwerkt.

Het gedeelte van de leningen dat wordt afgelost in het komende boekjaar, is opgenomen onder de kortlopende schulden.

De schuld aan de gemeente Breda is gebaseerd op de contractuele afspraak dat exploitatie-overschotten worden schuldig gebleven aan de gemeente gedurende de lopende planperiode en zullen worden gesaldeerd met exploitatie-tekorten. Het saldo is pas opeisbaar bij afloop van de planperiode.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de schulden met een looptijd korter dan één jaar. Deze worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Pensioenpremie

De onder de kortlopende schulden opgenomen pensioenpremie betreft de aan de pensioenuitvoerder nog af te dragen premie. De pensioenregeling die gehanteerd wordt is de reguliere ABP-regeling die voor het primair onderwijs van toepassing is. Dit betreft een middelloonregeling. De dekkingsgraad was op 31 december 2022: 110,9% (2021 110,2%). Indexatie: over het jaar 2021 was er geen indexatie. Er is geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De verantwoording betreft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

BreedSaam heeft een claim ontvangen in 2023 welke ziet op boekjaar 2022 en eerder. De vereniging is het niet eens met de claim en het bestuur is van mening dat het niet waarschijnlijk is dat de claim wordt toegekend en heeft daarom geen voorziening getroffen.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

De bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Baten

De baten worden verantwoord in het jaar waar ze betrekking op hebben.

Onder baten wordt verstaan de bedragen voor de geleverde diensten. BreedSaam ontvangt baten van de gemeente Breda, haar leden (schoolbesturen) en derden (kinderopvangorganisaties en dergelijke).

De gemeente Breda verstrekt een vergoeding aan BreedSaam voor zowel exploitatiekosten als voor het realiseren van nieuwe onderwijshuisvestingen en het onderhouden/renoveren daarvan.

De leden verstrekken aan BreedSaam een vergoeding voor het jaarlijks onderhoud

Daarnaast heeft BreedSaam baten van derden ontvangen, zoals huurinkomsten.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Beheerslasten

De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Subsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst-en-verliesrekening.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenlasten

De voor het personeel geldende pensioenregelingen worden gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De verschuldigde premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Per balansdatum waren er geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijks aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Belastingen

Onder de belastingen wordt opgenomen het bedrag aan vennootschapsbelasting drukkend op het afgesproken resultaat.

GRONDSLAGEN VOOR OPSTELLING KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder het aangaan van een financiële lease-overeenkomst, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De waarde van de gerelateerde activa en leaseverplichting zijn in de toelichting van balansposten verantwoord.

1.5 Toelichting op de balans

ACTIVA

Vaste activa

Materiële vaste activa [1]

Het verloop van de materiële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

	Terreinen	Gebouwen	Overige materiële vaste activa	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand 1 januari 2022					
Aanschafwaarde	8.076.194	88.848.377	5.114.773	22.870.612	124.909.957
Cumulatieve afschrijvingen	-	-23.600.901	-3.045.497	-	-26.646.398
Boekwaarde per 1 januari 2022	8.076.194	65.247.476	2.069.276	22.870.612	98.263.558
Investeringen*)	-	31.386.789	261.246	-9.724.791	21.923.244
Investeringssubsidie	-	-4.305.530	-	-	-4.305.530
Desinvesteringen	-	-1.366.844	-106.276	-	-1.473.120
Afschrijvingen**)	-	-4.254.539	-489.767	-	-4.744.305
Afschrijvingen desinvesteringen	-	737.671	63.679	-	801.350
Saldo mutaties	-	22.197.548	-271.117	-9.724.791	12.201.639
Stand 31 december 2022					
Aanschafwaarde	8.076.194	114.562.792	5.269.743	13.145.822	141.054.551
Cumulatieve afschrijvingen	-	-27.117.769	-3.471.585	-	-30.589.353
Boekwaarde per 31 december 2022	8.076.194	87.445.024	1.798.158	13.145.822	110.465.198

*) Het saldo investeringen bij vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering is opgebouwd uit:

a. Activering van afgeronde projecten in de rubriek 'Gebouwen'	-31.386.789
b. Investeringen in nog lopende projecten	21.661.998
	<u>-9.724.791</u>

**) Het saldo afschrijvingen bij Gebouwen is opgebouwd uit:

a. Afschrijvingen	-4.416.502
b. Vrijval investeringssubsidie	161.963
	<u>-4.254.539</u>

De bedrijfsgebouwen en -terreinen dienen als zekerheid voor de hypothecaire leningen.
Een deel van de MVA wordt verhuurd.

Zodra een gebouw niet meer voor onderwijs gebruikt wordt, kan deze worden teruggeleverd aan de gemeente tegen de geldende boekwaarde.

Hierna is de stand van de materiele vaste activa in uitvoering opgenomen:

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Talentencentrum Bavel		
a. BS Toermalijn I Past. Doensstraat 5	-	11.564.398
b. De Spindel I Past. Doensstraat 5	-	316.027
BreedSaam I Algemeen	52.799	4.286
Dr. De Visserschool I Burg. Serrarislaan 32	-	790.450
Het Kasteel I Rijnauwenstraat 201	-	543.997
Bredacollege I Wolvering 35	25.317	2.333
Berkenhofcollege I Sibeliuslaan 13	9.728.452	4.437.282
BS De Griffioen I Schoolstraat 45	2.285.474	318.991
BS De Horizon I Kapelstraat 44	-	2.720.301
BS Jacinta I Viveslaan 3	-	1.361.669
BS De Hoogakker I Wandelakker 60-68	-	138.617
OBS De Springplank I Groenstraat 5	-	226.368
Ons SBO I Ruusbroecstraat 21	12.724	51.052
Rudolf Steinerschool I Minckelersstraat 27	22.696	1.429
Spoorzoeker I Archimedesstraat 2	12.391	504
Petrus Paulus Roland Holststraat 16	14.940	-
Weerijss Weerijssingel 1	11.164	-
J.F. Kennedyschool Molstraat 34	281	-
St Joseph St. Josephstraat 7	29.867	-
Overige projecten	14.263	392.905
Project Heerbaan 250	935.453	-
	<u>13.145.822</u>	<u>22.870.612</u>

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen [2]

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Debiteuren		
Debiteuren	<u>188.471</u>	<u>16.569</u>
Een voorziening voor oninbare debiteuren wordt niet noodzakelijk geacht.		
Overige vorderingen		
Overige vorderingen	<u>1.433.244</u>	<u>287.797</u>

De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde, gegeven het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

Liquide middelen [3]

	2022	2021
	€	€
NL60RABO0186795076 (Rekening-courant)	755.243	6.615.701
NL64RABO3037841508 Spaarrekening	1.500.000	-
	<u>2.255.242</u>	<u>6.615.701</u>

PASSIVA**Eigen vermogen [4]**

	2022	2021
	€	€
Overige reserves		
Stand per 1 januari	5.408.246	5.380.912
Bestemming resultaat boekjaar	27.331	27.334
Stand per 31 december	<u>5.435.576</u>	<u>5.408.246</u>

Het totale eigen vermogen is vrij besteedbaar.

De reserves zijn als volgt verdeeld:

	2022		2021	
	€		€	
Reserve vergoeding gemeente				
Stand per 1 januari	3.967.950		3.949.484	
Toedeling uit resultaat	17.858	65,3%	18.466	67,6%
Stand per 31 december	<u>3.985.806</u>		<u>3.967.950</u>	
Reserve bijdrage schoolbesturen				
Stand per 1 januari	1.440.296		1.431.428	
Beginbalanscorrectie (investeringsubsidie)	-		-	
Toedeling uit resultaat	9.473	34,7%	8.868	32,4%
Stand per 31 december	<u>1.449.770</u>		<u>1.440.296</u>	
Totaal reserve	<u>5.435.576</u>		<u>5.408.246</u>	

De percentages ten behoeve van de verdeling zijn als volgt bepaald:

Reserve vergoeding gemeente = jaarvergoeding 2022 gemeente Breda € 11.163.716 / totale omzet 2022

BreedSaam: € 17.085.996 = 65,3%

100% -/- 65,3% = 34,7% reserve bijdrage schoolbesturen.

Voorzieningen [5]**Overige voorzieningen**

Voorziening te besteden onderhoudsgelden	<u>5.663.130</u>	<u>6.446.298</u>
--	------------------	------------------

Van de voorzieningen is een bedrag € 2.263.130 als langlopend (langer dan een jaar) aan te merken.

Voorziening te besteden onderhoudsgelden

Stand per 1 januari	6.446.298	5.984.308
Dotatie	3.388.000	3.410.000
Onttrekking	-4.171.168	-2.948.010
Stand per 31 december	<u>5.663.130</u>	<u>6.446.298</u>

Langlopende schulden [6]

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Schulden aan kredietinstellingen		
Hypothecaire leningen	92.650.000	82.839.583

Hypothecaire leningen

Hypothecaire lening Gemeente Breda (1)	59.650.000	61.506.250
Hypothecaire lening Gemeente Breda (2)	8.000.000	8.333.333
Hypothecaire lening BNG Bank (3)	25.000.000	13.000.000
	92.650.000	82.839.583

Hypothecaire lening Gemeente Breda (1)

Hoofdsom	74.500.000	74.500.000
Aflossing voorgaande boekjaren	-11.137.500	-9.281.250
Stand per 1 januari	63.362.500	65.218.750
Aflossing	-1.856.250	-1.856.250
Stand per 31 december	61.506.250	63.362.500
Aflossingsverplichtingen	-1.856.250	-1.856.250
Langlopend deel per 31 december	59.650.000	61.506.250

De gemeente Breda heeft aan BreedSaam een hypothecaire lening verstrekt voor een bedrag van € 74.500.000 met een looptijd van 40 jaar. De rente over deze lening ligt vast en bedraagt 3,9%. De bedrijfsgebouwen en -terreinen dienen als zekerheid voor de lening (hypothecaire inschrijving tot € 118.670.004).

Van deze langlopende lening heeft een bedrag van € 52.225.000 een looptijd van meer dan 5 jaar. Veertig jaar na de overdrachtsdatum (31 december 2054) wordt het restant van € 250.000 eeuwigdurend ter beschikking gesteld aan de cooperatie tegen de rente. Het restant zal niet worden afgelost, tenzij partijen daarover afwijkende afspraken maken

Hypothecaire lening Gemeente Breda (2)

Hoofdsom	10.000.000	10.000.000
Aflossing voorgaande boekjaren	-1.333.333	-1.000.000
Stand per 1 januari	8.666.667	9.000.000
Aflossing	-333.333	-333.333
Stand per 31 december	8.333.333	8.666.667
Aflossingsverplichtingen	-333.333	-333.334
Langlopend deel per 31 december	8.000.000	8.333.332

De gemeente Breda heeft op 1 juli 2015 aan BreedSaam een lening verstrekt van € 10.000.000. Deze lening is op 30 juni 2017 volledig opgenomen. De looptijd van deze lening bedraagt 30 jaar. De rente over deze lening ligt vast en bedraagt 3,9%. De bedrijfsgebouwen en -terreinen dienen als zekerheid voor deze lening.

Van deze langlopende lening heeft een bedrag van € 6.666.669 een looptijd van meer dan 5 jaar.

Hypothecaire lening BNG Bank (3)

Hoofdsom	13.000.000	13.000.000
Verstreking boekjaar	12.000.000	-
Aflossing voorgaande boekjaren	-	-
Stand per 1 januari	25.000.000	13.000.000
Aflossing	-	-
Stand per 31 december	25.000.000	13.000.000
Aflossingsverplichtingen	-	-
Langlopend deel per 31 december	25.000.000	13.000.000

De BNG Bank heeft op 3 juni 2021 aan BreedSaam een lening verstrekt van € 38.000.000. Deze lening is op 3 juni 2021 voor een deel van € 13.000.000 opgenomen. In 2022 is er € 12.000.000 verstrekt. De looptijd van deze lening bedraagt 31 jaar en 333 dagen. De rente over deze lening ligt vast en bedraagt 0,707%.

Over de eerst twee jaar is er geen aflossingsverplichting. Deze is contractueel vastgelegd per 2024.

Van deze langlopende lening heeft een bedrag van € 32.933.333 een looptijd van meer dan 5 jaar.

Voorwaardelijke afrekening gemeente

Voorwaardelijke afrekening gemeente

Stand per 1 januari	147.133	-
Mutatie voorwaardelijke afrekening gemeente	117.555	147.133
Stand per 31 december	264.687	147.133

Het positieve verschil tussen tussen het commercieel resultaat en het resultaat op grond van de cost plus-afspraken, wordt met ingang van het boekjaar 2021 schuldig gebleven aan de Gemeente. De schuld van BreedSaam aan de Gemeente dient uiterlijk bij iedere herijking van de doordecentralisatie-overeenkomst te worden afgelost. Voornoemde herijking vindt iedere 8 jaar plaats, zodat de eerste aflossing plaatsvindt in 2030.

Kortlopende schulden [7]

	31-12-2022	31-12-2021
	€	€
Aflossingsverplichtingen		
Hypothecaire lening 1	1.856.250	1.856.250
Hypothecaire lening 2	333.333	333.333
	<u>2.189.583</u>	<u>2.189.583</u>
Schulden aan leveranciers		
Crediteuren	<u>2.334.923</u>	<u>1.123.166</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	3.409	3.230
Loonheffing	41.985	34.474
Premies sociale verzekeringen	25.534	17.752
Premies pensioen	11.181	8.508
	<u>82.110</u>	<u>63.964</u>
Overlopende passiva		
Rente	2.479.182	2.500.072
Overige overlopende passiva	1.169.212	4.382.762
Nog te ontvangen inkoopfacturen op projecten	2.073.753	-
Vooruitgefactureerde huur	-	82.820
	<u>5.722.147</u>	<u>6.965.654</u>

Alle kortlopende schulden buiten de investeringssubsidies om hebben een resterende looptijd van korter dan een jaar. De reële waarde van de kortlopende schulden benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter ervan. De investeringssubsidies hebben een maximale looptijd van 3 jaar.

Voorwaardelijke verplichtingen en belangrijke financiële verplichtingen*Huurverplichtingen*

Ultimo boekjaar is de verplichting uit hoofde van de huur kantoor en tijdelijke huisvesting € 372.326 per jaar.

Huurverplichting < 1 jaar	372.326
Huurverplichting 1-5 jaar	1.122.874
Huurverplichting > 5 jaar	977.212

Investeringsverplichtingen

Per balansdatum bedraagt de niet in de balans opgenomen investeringsverplichting (bedragen incl. btw):

Project	Leverancier	Totaal opdracht	Tot en met 2022	Verplichting 31-12-2022
Vervangende nieuwbouw Giffioen	Adviesbureau W-Inst	42.743	35.417	7.326
	Arends & Menssen	18.816	6.492	12.324
	Bink Elektro	866.876	52.849	814.028
	Bouwbedrijf Boot	6.070.525	1.458.676	4.611.849
	Brandzorg BV	3.188	2.674	514
	BVD Bestrating	19.620	13.923	5.697
	Calm Veiligheidsadviesbureau	1.107	814	293
	Ecoresult B.V.	23.930	18.204	5.726
	Enexis BV	13.616	6.808	6.808
	Enexis Netbeheer	1.844	548	1.296
	Geosonda b.v.	18.714	14.448	4.266
	Markkant Advies Projectmanagement	34.497	25.386	9.111
	Meinselect BV	19.118	5.663	13.455
	Oncle Jean	1.586	678	908
	UTS van den Berg verhuizingen	32.390	30.409	1.981
	Van Dijnse installateurs	1.465.708	99.693	1.366.015
Totaal	van Drunen pbm	<u>8.634.279</u>	<u>1.772.682</u>	<u>6.861.597</u>
Berkenhofcollege	Janssen-Fritsen	59.943	5.994	53.949
	Peter Kraak Projecten in Volkshuisvesting BV	184.054	50.821	133.233
	WTSE Wouters Thermal Solutions Engineering	4.417	2.208	2.208
Totaal		<u>248.413</u>	<u>59.023</u>	<u>189.390</u>
Totaal investeringsverplichting per 31-12-2022		8.882.692	1.831.705	7.050.987

Dit betreft adviseurs(onder)aannemers, welke werkzaamheden verrichten voor bouwprojecten welke aan het eind van het jaar nog niet waren afgerond.

1.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2022 Realisatie €	2022 Begroting €	2021 Realisatie €
<u>Netto-omzet [8]</u>			
Bijdrage doordecentralisatie gemeente (jaarvergoeding)	11.163.716	11.163.000	10.944.246
Bijdrage scholen	3.128.366	3.108.000	3.115.696
Vergoeding huur	1.158.154	1.280.000	1.126.409
Bijdrage verduurzaming	1.558.488	1.260.000	1.086.534
Overige inkomsten	77.273	32.000	73.909
	<u>17.085.996</u>	<u>16.843.000</u>	<u>16.346.794</u>
<u>Personeelkosten [9]</u>			
Lonen en salarissen	574.467	920.000	544.174
Sociale lasten	80.104	-	71.862
Pensioenlasten	90.423	-	93.947
Governancekosten	226.775	225.000	224.802
Inhuur	73.485	114.000	85.391
Overige personeelskosten	200.133	100.000	34.303
	<u>1.245.386</u>	<u>1.359.000</u>	<u>1.054.480</u>

Onder de post 'overige personeelskosten' vallen de kosten van directie zie * bij de WNT, voor het werven van nieuw personeel de inhuur van externe projectleiders en reiskosten.

Personeelsleden

Gemiddeld aantal fte's in dienst:

Gedurende het jaar 2022 bedroeg het gemiddeld aantal fte's 8,2. In het jaar 2021 waren dit 8,1 fte's.

	2022	2021
Onderverdeeld naar functies:		
- Directeur	0,4	0,9
- Projectmanagers (ver)nieuwbouw	2,0	1,9
- Projectmanagers Beheer en Onderhoud	2,9	2,8
- Adviseur ventilatie en duurzaamheid	0,8	0,9
- Ondersteunende functies	2,1	1,6
	<u>8,2</u>	<u>8,1</u>
Aantal fte werkzaam binnen Nederland	8,2	8,1
Aantal fte werkzaam buiten Nederland	-	-
	<u>8,2</u>	<u>8,1</u>

Verder zijn in 2022 ook werkzaamheden verricht door detachering/interims, ten behoeve van project ondersteuning (1,2 fte) (2021 1,3 fte), controlling en financiële ondersteuning (0,5 fte) (2021 0,5 fte) en tijdelijke directie (0,3 fte) (2021 0,1 fte)

1.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

WNT en toezichthouders

Per 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) ingegaan. De WNT is van toepassing op BreedSaam. Het voor BreedSaam toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022€ 216.000 (2021: € 209.000) (algemeen bezoldigingsmaximum)

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functieervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

bedragen x € 1	F. Verwaaijen	R. Lucieer	J. van Knijff
Functiegegevens	bestuur - vz	bestuur - lid	bestuur - lid
Aanvang en einde functieervulling in 2022	1/7 - 31/12	1/1 - 1/7	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00*	0,10	0,10
(Fictieve) dienstbetrekking	nee	nee	nee
Bezoldiging (de opgenomen bedragen voor bestuursleden worden uitgekeerd aan de de betreffende schoolbesturen):			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	94.500	9.122	18.244
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
<i>Subtotaal</i>	94.500	9.122	18.244
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	108.888	10.770	21.600
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totaal bezoldiging 2022	94.500	9.122	18.244
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021			
Aanvang en einde functieervulling in 2021	n.v.t.	1/1 - 31/12	28/3 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	n.v.t.	0,10	0,10
(Fictieve) dienstbetrekking	nee	nee	nee
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	n.v.t.	17.147	13.310
Beloningen betaalbaar op termijn		-	
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	n.v.t.	20.900	15.675
Totaal bezoldiging 2021	n.v.t.	17.147	13.310

* Toelichting: In dit bedrag is ook opgenomen de vervanging van directeursstaken van 3 dagen. In omvang dienstverband is dit als volgt uit te splitsen: 0,4 fte inzake bestuursstaken en 0,6 fte inzake directiestaken.

foutenherstel

Er zijn in 2022 aanpassingen gedaan voor de verantwoording van de WNT presentatie.

Nu is een splitsing tussen model 1a en 1b aangebracht. Vereiste presentatie is door samenloop van functies en startdata bestuurders complex. Eea heeft geen gevolgen voor onverschuldigde betalingen.

Gegevens 2022						
bedragen x € 1			F. Verwaaijen		A. van der Zee	
Functiegegevens			Voorzitter bestuur en operationeel directeur		Bestuurslid	
Kalenderjaar			2022	2021	2022	2021
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)			1/1/2022 t/m 30/6/2022	1/7/2021 t/m 31/12/2021	10/11/2022 t/m 31/12/2022	n.v.t.
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar			6	6	2	n.v.t.
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar			931	773	26	n.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum						
Maximum uurtarief in het kalenderjaar			€206	€199	€206	€199
Maxima op basis van de normbedragen per maand			130200	166200	5356	n.v.t.
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12			296400		5356	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)						
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?			Ja		Ja	
Bezoldiging in de betreffende periode			116438	96625	3041	n.v.t.
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12			213063		3041	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag			0		0	
Bezoldiging			213063		3041	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling			N.v.t.		N.v.t.	

1.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2022

bedragen x € 1

Functiegegevens

Aanvang en einde functie vervulling in 2022

S. van den Eijnden	V. Buteijn	A. Bengsch
rvc - voorzitter	rvc - lid	rvc - lid
01/01 - 30/06	01/01 - 30/06	01/01 - 28/02

Bezoldiging

Bezoldiging
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum
-/- Onverschuldigd betaald bedrag

2.904	1.710	648
16.067	10.711	3.492
-	-	-
2.904	1.710	648

Totaal Bezoldiging

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

N.v.t. N.v.t. N.v.t.

Gegevens 2021

bedragen x € 1

Aanvang en einde functie vervulling in 2021

S. van den Eijnden	V. Buteijn	A. Bengsch
01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/03 - 31/12

Bezoldiging

Bezoldiging
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum

5.836	4.715	3.242
31.350	20.900	20.900
5.836	4.715	3.242

Totaal Bezoldiging

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder

Deze categorie was in 2022 niet van toepassing voor BreedSaam.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Deze categorie was in 2022 niet van toepassing voor BreedSaam.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hiervoor vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen

3a. Bezoldiging niet-topfunctionarissen

Deze categorie was in 2022 niet van toepassing voor BreedSaam.

1.6 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2022 Realisatie €	2022 Begroting €	2021 Realisatie €
<u>Afschrijvingen materiële vaste activa [10]</u>			
Gebouwen	4.254.539	4.877.000	4.493.222
Overige materiële vaste activa	489.767	16.000	398.168
Boekverlies bij verkoop	1.057	-	-
	<u>4.745.362</u>	<u>4.893.000</u>	<u>4.891.389</u>
<u>Huisvestingskosten [11]</u>			
Vergoeding sportvoorziening	743.219	768.000	708.970
OZB	630.943	594.000	593.160
Alarmkosten	125.317	109.000	111.817
Verzekeringen	266.525	236.000	231.457
Waterschapslasten	113.047	138.000	134.487
Glas	85.801	76.000	90.578
Huur gebouwen	389.869	285.000	237.759
Energiekosten	86.637	58.000	62.329
Elektrakosten (verduurzaming)	573.113	468.000	400.229
Gaskosten (verduurzaming)	811.696	792.000	618.585
Warmtekosten (verduurzaming)	144.349	-	71.947
Huisvestingslasten onvoorzien	1.844	500	113.695
Schades	-1.351	5.000	4.071
	<u>3.971.009</u>	<u>3.529.500</u>	<u>3.379.085</u>
Doorberekende glasschades	-17.059	-15.000	-29.791
Doorberekende OZB	-113.360	-130.000	-130.225
Doorberekende alarmkosten	-40.183	-30.500	-31.471
	<u>3.800.406</u>	<u>3.354.000</u>	<u>3.187.598</u>
<u>Beheerskosten [12]</u>			
Advieskosten	438.396	200.000	360.729
ICT	71.653	52.000	51.368
Administratiekosten	10.835	7.000	1.089
Accountantskosten	25.329	31.000	38.334
Kantoorhuur	58.546	46.000	44.226
Kantoorkosten	10.438	15.000	15.550
Telefoonkosten	7.242	4.000	6.838
Vergaderkosten	763	1.000	274
Representatiekosten	6.645	1.000	3.458
Bankkosten	41.341	15.000	36.348
Overige kosten	64	3.500	159
	<u>671.251</u>	<u>375.500</u>	<u>558.371</u>

	2022 Realisatie €	2022 Begroting €	2021 Realisatie €
Onderhoudskosten [13]			
Dotatie voorziening onderhoud	3.388.000	3.388.000	3.410.000
Meerjarenonderhoudsplan	201.729	200.000	181.280
	<u>3.589.729</u>	<u>3.588.000</u>	<u>3.591.280</u>
Financiële baten en lasten			
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten [14]			
Rentebaten deposito's	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Rentelasten en soortgelijke kosten [15]			
Rente hypotheek	<u>2.886.141</u>	<u>2.885.000</u>	<u>2.886.376</u>
Belastingen [16]			
Acute vennootschapsbelasting huidig boekjaar	<u>2.833</u>	<u>-</u>	<u>2.833</u>
Gebeurtenissen na balansdatum			
Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.			

Breda, 1 juni 2023
BreedSaam, Vereniging Huisvesting Primair en Speciaal Onderwijs Breda

P.F.H.B. Verwaaijen

A. van der Zee

drs. J. van Knijff

2. Overige gegevens

2.1 Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat

Omtrent de bestemming van het resultaat is in artikel 25 van de statuten het volgende bepaald: dat het resultaat van BreedSaam elk jaar door de algemene leden vergadering wordt vastgesteld. BreedSaam mag het resultaat niet onder haar leden verdelen. Het bestuur maakt voor de bestemming van het positieve resultaat een plan op hoe dit resultaat wordt aangewend ten behoeve van de huisvesting van de scholen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van BreedSaam, Vereniging Huisvesting Primair en Speciaal Onderwijs Breda

Verklaring over de jaarrekening 2022

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van BreedSaam, Vereniging Huisvesting Primair en Speciaal Onderwijs Breda ('de vereniging') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de vereniging op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW') en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens ('WNT').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022 van BreedSaam, Vereniging Huisvesting Primair en Speciaal Onderwijs Breda te Breda gecontroleerd.

De jaarrekening bestaat uit:

- balans per 31 december 2022;
- staat van baten en lasten over 2022;
- kasstroomoverzicht over 2022;
- toelichting op de jaarrekening;
- toelichting op de balans; en
- toelichting op de staat van baten en lasten.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen bij en krachtens de WNT.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

6HM6Z3VT7CF6-939735200-19

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Boschdijktunnel 10, 5611 AG Eindhoven, Postbus 6365,
5600 HJ Eindhoven
T: 088 792 00 40, F: 088 792 94 13, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van BreedSaam, Vereniging Huisvesting Primair en Speciaal Onderwijs Breda zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot fraude en continuïteit, en de aangelegenheden daaruit, bepaald in de context van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie ter ondersteuning van ons oordeel, zoals onze bevindingen en observaties ten aanzien van de controleaanpak frauderisico's en de controleaanpak continuïteit, moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude geïdentificeerd en ingeschat. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in BreedSaam, Vereniging Huisvesting Primair en Speciaal Onderwijs Breda en haar omgeving en de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort. Wij constateren dat het bestuur niet beschikt over een geformaliseerde frauderisicoanalyse.

Wij hebben ten aanzien van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude de opzet en implementatie van de interne beheersing geëvalueerd, waaronder de gedragscode en voor zover wij dat noodzakelijk achtten voor onze controle, de werking getoetst van deze interne beheersmaatregelen.

Wij hebben om inlichtingen gevraagd bij de leden van het bestuur of zij op de hoogte zijn van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van frauderisico's.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

<i>Geïdentificeerde frauderisico's</i>	<i>Onze controlewerkzaamheden en observaties</i>
<i>Het risico dat het bestuur maatregelen van interne beheersing doorbreekt</i> Het bestuur bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het bestuur met betrekking tot: • journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt; • schattingen; • significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening. Wij hebben daarbij bijzondere aandacht voor tendenties als gevolg van mogelijke belangen van het bestuur.	Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierin functiescheiding kan worden doorbroken. Wij hebben onze controle hoofdzakelijk gegevensgericht ingestoken. Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten. Aanvullend hebben wij een test op de uitgaande betalingen uitgevoerd, waarbij wij het bankafschrift hebben aangesloten met de factuur. Daarnaast hebben wij specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van het bestuur, waaronder de overige voorzieningen. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van mogelijke vooringenomenheid van het bestuur bij schattingen. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het bestuur.

Wij hebben in onze controle een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd. Ook hebben we kennisgenomen van advocatenbrieven en zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing vormt voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving. Indien daar sprake van was, hebben wij onze evaluatie van het risico van fraude en de gevolgen daarvan voor onze controlewerkzaamheden opnieuw geëvalueerd.

Controleaanpak continuïteit

Het bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden voor tenminste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening. Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van het bestuur te evalueren omvatten onder andere:

- Overwegen of de continuïteitsbeoordeling van het bestuur alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben door kennis te nemen van de notulen, significante contracten en de het bestuur te bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten. Het bestuur heeft hierbij onder andere aandacht besteed aan de ontwikkeling van de cashflow.
- Nagaan of het bestuur gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de vereniging om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's).
- Evalueren van de begrote operationele resultaten en daaraan gerelateerde kasstromen voor de periode van tenminste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening rekening houdend met ontwikkelingen in de branche en onze kennis uit de controle.
- Analyseren of de huidige en de benodigde financiering voor het kunnen continueren van het geheel van de bedrijfsactiviteiten is gewaarborgd, inclusief het voldoen aan relevante convenanten.
- Inwinnen van inlichtingen bij het bestuur over zijn kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door het bestuur verrichte continuïteitsbeoordeling.

Wij zijn van mening dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is en, op basis van de verkregen controle-informatie, er geen onzekerheid van materieel belang met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden bestaat die gerede twijfel kan doen ontstaan over de mogelijkheid van de vereniging om haar continuïteit te handhaven.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, en of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de bepalingen bij en krachtens de WNT; en voor
- een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Eindhoven, 1 juni 2023
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

A.C.M. Kros RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2022 van BreedSaam, Vereniging Huisvesting Primair en Speciaal Onderwijs Breda

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

